

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD

Forma výchovy a vzdelávania	Denná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne ako súčasť základnej školy
Dátum prerokovania v pedagogickej rade	28.august 2024
Dátum prerokovania v rade školy	14.október 2024
Platnosť výchovného programu	1.september 2024 – 31.august 2025
Zriaďovateľ	Obec Ostrov Č.315, Ostrov 922 01

Vychovávateľky ŠKD: Zuzana Bartková

Dominika Korenačková

.....
PaedDr. Slávka Antolíková
riaditeľka školy

OBSAH

Úvod

1 Ciele a poslanie výchovy

- 1. Charakteristika ŠKD
 - 1.1 Charakteristika detí
 - 1.2 Zameranie ŠKD
 - 1.3 Spolupráca ŠKD s rodičmi a inými subjektmi
 - 1.4 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov
 - 1.5 Východiská výchovného programu, zameranie a ciele ŠKD
 - 1.6 Dlhodobé projekty
 - 1.6 Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
 - 1.7 Konkrétne kompetencie
 - 1.8 Výchovný plán a výchovné štandardy

2 Formy výchovy a vzdelávania

3 Výchovný jazyk

4 Tematické oblasti výchovy

- 4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy
 - 4.1 Komunikácia a práca s informáciami
 - 4.2 Sebarozvoj a svet práce
 - 4.3 Zdravie a subjektívna pohoda
 - 4.4 Spoločnosť a príroda
 - 4.5 Kultúra a umenie

Úvod

Štátny výchovný program pre školský klub detí vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školských kluboch detí.

Štátny výchovný program:

- predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa s akcentom na výchovnú činnosť,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy v čase mimo vyučovania, výchovy vo voľnom čase a neformálnej výchovy a vzdelávania,
- prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému základného vzdelávania, prepája formálne a neformálne vzdelávanie,
prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa v úzkej spolupráci s príslušnou základnou školou a rodinou dieťaťa,
- zdôrazňuje demokratický prístup a prístup neformálnej výchovy a vzdelávania vo výchovnovzdelávacej činnosti umožňujúci zdieľanie osobných skúseností a pohľadov na obsah i proces, - akcentuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí, ich rôznorodým potenciálom, nadaním aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní, ktorá je determinovaná vytvorením podmienok a podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie, intervencie a personálneho posilnenia,
- predstavuje základný rámec pre tvorbu výchovných programov školských klubov detí, ktoré sú prispôbené miestnym podmienkam a deťom, ktoré ich navštevujú,
- je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre školské kluby detí, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- podporuje napĺňanie obsahovej dimenzie výchovy mimo vyučovania, čím vytvára predpoklady plnohodnotnej prípravy detí na život,
- vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí,
- zabezpečuje zmysluplnú realizáciu činností v školských kluboch detí zameranú na:
 - oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin,
 - záujmovú činnosť,
 - prípravu na vyučovanie,
- vychádza z legislatívnych podmienok fungovania školských klubov detí a ich špecifik, pre ktoré je typické, že:
 - prijímanie detí do týchto zariadení nepodlieha prijímaciemu konaniu,
 - účasť detí na výchovno-vzdelávacej činnosti sa zakladá na rozhodnutí jedinca/zákonných zástupcov dieťaťa,
 - činnosti a aktivity školského klubu detí vychádzajú zo záujmov detí, čím je vytváraný dostatočný priestor pre individuálny prístup a vlastné tempo činnosti,
 - časová voľnosť umožňuje flexibilitu vo využívaní rozmanitých foriem a metód práce a vo využívaní rozmanitých priestorov na ich realizáciu.

1 Ciele a poslanie výchovy

Poslaním školského klubu detí je umožniť deťom rozvíjať ich osobnostný potenciál, záujmy a vzdelávacie potreby v podporujúcom prostredí uplatňujúcom požiadavky na výchovu mimo vyučovania a výchovu vo voľnom čase, prostredníctvom princípov neformálneho vzdelávania.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom klube detí sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa základného vzdelávania,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti na participáciu, rekreáciu a relaxáciu,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa, jeho osobnostný potenciál a výchovnovzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími zainteresovanými stranami (partnermi) podieľajúcimi sa na výchove,
- zabezpečiť oddych a relaxáciu detí po vyučovaní v škole,
- rozvíjať záujmy a naplňovať novo-vynárajúce sa potreby súčasných detí,
- podporovať aktivity vzťahujúce sa ku škole, - zabezpečovať deťom podmienky na prípravu na vyučovanie.

1.1 Charakteristika ŠKD

ŠKD pri ZŠ Ostrov sa nachádza v budove školy a je jej súčasťou. Jednotlivé oddelenia ŠKD pracujú oddelene v budove ZŠ. Oddelenie I. využíva na svoju činnosť triedu, v ktorej dopoludnia prebiehalo vyučovanie a oddelenie II. Má samostatný školský klub v suteréne budovy, ktorý je rozdelený na herňu a triedu so stolmi. Triedy sú vybavené dataprojektormi, interaktívnymi tabuľami, fondom kníh, spoločenských hier, hračiek, športových pomôcok a stavebníc. Každá trieda má k dispozícii koberec na relaxačnú činnosť. ŠKD využíva na svoju činnosť školský dvor, ihrisko s umelou trávou, altánok, obecnú knižnicu, detské ihrisko. Stravovanie detí je zabezpečené priamo v budove školy priestranou jedálňou s dostatočným počtom stoličiek.

1.2 Charakteristika detí

ŠKD navštevujú deti 1.- 4.ročníka ZŠ.

I.oddelenie navštevujú žiaci 1. a 2. ročníka

1.3 Zameranie ŠKD

Zameraním ŠKD je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa. Každá tematická oblasť výchovy sa zameriava na fyzický, psychický, sociálny rozvoj osobnosti a na utváranie osobnostných čŕt, vlastností a vzťahov dieťaťa.

Výchovná práca nadväzuje na vyučovací proces v škole, rozvíja, prehľbuje a upevňuje vedomosti. Deti analyzujú získané informácie, dávajú ich do súvislostí, riešia nové situácie, problémy, získavajú zručnosti a návyky, základy komunikácie, majú svoje práva, ale aj povinnosti, osvojujú si pravidlá spoločenského správania sa, pracujú v kolektíve, mladšie deti sa učia od starších, budujú si hodnotový systém, pestujú zdravý životný štýl.

Činnosti sa v ŠKD striedajú a nadväzujú na seba. Smerujú k získavaniu kľúčových kompetencií. Pri výchovnej práci v ŠKD nadväzujeme v základných princípoch na kompetencie pre školské vyučovanie.

1.4 Spolupráca ŠKD s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi je rovnako dôležitou a neoddeliteľnou súčasťou výchovného procesu v ŠKD. Existuje v dvoch základných rovinách. V rámci prvej ide predovšetkým o vzájomnú komunikáciu medzi vychovávateľkou a rodičom, v zmysle rovnakého výchovného pôsobenia na dieťa, zisťovania jeho individuálnych potrieb a záľub. Druhá rovina predstavuje konkrétnu účasť či pomoc pri aktivitách ŠKD, či už ide o materiálne resp. organizačné záležitosti. *Ponúkame:*

- konzultačné – poradenské služby pre rodičov o deťom s poruchami učenia a správania;
- poskytujeme individuálne rozhovory v prípade akýchkoľvek problémov;
- zúčastňujeme sa všetkých triednych aktivít našich detí;
- zabezpečujeme potrebnú kooperáciu školy a rodiny;
- vychovávateľky sa podieľajú na podujatiach organizovaných obcou Ostrov alebo Rodičovským združením;
- pravidelne spolupracujeme s obecnou knižnicou, RCPU Piešťany- Klubom vychovávateľov.

V zmysle vyváženého rozvíjania osobnosti dieťaťa sa nenahraditeľnou stáva spolupráca s triednymi učiteľmi. Intervencie navrhnuté triednymi pedagógmi sú v ŠKD rešpektované pri všetkých aktivitách, najmä pri aktivitách súvisiacich s prípravou na vyučovanie.

1.5 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Systém kontroly a hodnotenia detí je spätý s kľúčovými kompetenciami a cieľmi tematických oblastí výchovy. Pri výchovno-vzdelávacej resp. záujmovej činnosti je sledovaná nielen úroveň osvojenia si kľúčových kompetencií, ale i všeobecný a čiastkový cieľ tematickej oblasti. Miera dosiahnutia cieľa resp. úroveň rozvíjanej kompetencie, je indikátorom pre hodnotenie dieťaťa, pričom sú rešpektované individuálne dispozície dieťaťa, druh a miera postihnutia, zmeny v osobnostnom vývoji a právo na omyl.

Pedagogické pozorovanie prevádzajú vychovávateľky počas výchovno-vzdelávacieho procesu pri všetkých činnostiach.

Kontrola a hodnotenie je priebežné a pravidelné. Priebežné hodnotenie je vykonávané počas jednotlivých aktivít resp. po skončení aktivity. Pravidelné hodnotenie sa uskutočňuje v opakovaných intervaloch (týždenných, mesačných, štvrtročných ap.).

Nástroje hodnotenia:

- slovné (pochvala, povzbudenie, vyjadrenie dôvery),
- symbolické (body),
- sociálna odmena (potlesk, pozornosť, výstavka, vystúpenie),
- sebahodnotenie dieťaťa.

Cieľom hodnotenia výsledkov detí v školskom klube je poskytnúť dieťaťu a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Je potrebné dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali deti na úspešné a neúspešné. Pri hodnotení výsledkov detí so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia dieťa na jeho školský výkon. Bude sa odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení dieťaťa sledujeme jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie dieťaťa). V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji (otvorenosť hodnotenia) a právo dieťaťa na omyl. Dieťa učíme seba hodnoteniu.

Pri hodnotení detí uplatňujeme tieto indikátory:

- školský poriadok ŠKD, v ktorom sme určili pravidlá správania sa detí v ŠKD, ich práva a povinnosti,
- pravidlá spolužitia v oddelení, ktoré si spoločne určuje vychovávateľka s deťmi svojho oddelenia,
- úroveň schopností a zručností dieťaťa.

Pri hodnotení detí aplikujeme metódy:

- individuálny prístup, povzbudenie, pozorovanie ,rozhovor, aktivizácia a úzka spolupráca s rodičmi detí.

Rešpektujeme právo dieťaťa na omyl.

1.6 Východiská výchovného programu, zameranie a ciele ŠKD

Zameranie a ciele ŠKD ako aj východiská výchovného programu ŠKD sa odvíjajú od všeobecných princípov výchovy a vzdelávania podľa platnej štátnej školskej legislatívy, školského vzdelávacieho programu, koncepcie školy, SWOT analýzy a kombinácie externých a interných podmienok ŠKD.

Východiská VP ŠKD

- zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- koncepcia školy,
- školský vzdelávací program.

Špecifické ciele:

Umožniť deťom:

- získať všetky informácie o právach dieťaťa a tiež spôsobilosť na ich uplatňovanie, - osvojiť si základné pravidlá prosociálneho správania sa, posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám,
- naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy, navrhovať riešenia a vedieť ich riešiť,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa o zdravie a životné prostredie,
- naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- rozvíjať svoje manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké a psychomotorické schopnosti,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti,
- kompenzácia záťaže z vyučovania zmysluplným využitím času po vyučovaní, poskytnutie dostatku námetov pre plnohodnotné využívanie voľného času,
- využívať poznatky, ktoré deti získali v škole a vhodným spôsobom na ne nadviazať vo všetkých výchovných činnostiach, rozvoj individuálnych schopností detí,
- osvojiť si také názory, schopnosti a zručnosti, ktoré umožnia deťom dobre zvládnuť súčasný i budúci život,
- rozvoj kamarátstva a primeraných vzťahov k dospelým osobám,
- rozvoj základných pohybových zručností detí a ich schopnosti vhodne relaxovať, odpočívať a regenerovať svoje sily.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v ŠKD vychádzajú zo školského zákona a analýzy podmienok ŠKD – SWOT analýza, ktorej vypracovania sa zúčastnili všetky vychovávateľky ŠKD. SWOT analýzu sme vypracovali na základe viacerých zdrojov: údaje z hodnotiacich správ, zo spätnej väzby so žiakmi, rodičmi.

SWOT analýza ŠKD

Silné stránky	Slabé stránky
- humanistický model výchovy, - poloha školy, ktorej súčasťou je ŠKD, - meno školy, ktorej súčasťou je ŠKD, - vybavenie tried dataprojektorom a IKT, - počítačový kútik, školská knižnica, školský dvor, - vysoký stupeň zručnosti vychovávateľiek, - osobná zaangažovanosť	- činnosť sa ŠKD I. sa realizuje v triede – nie sú k dispozícii vlastné priestory a samostatná herňa, - narúšanie činnosti ŠKD odchodom detí v rôznych časových intervaloch, - telocvičňa v areáli školy.

vychovávateľiek na projektoch školy, - záujem o ďalší odborný rast vychovávateľiek, - výborná spolupráca rodičmi, - výborné materiálne vybavenie hrami, hračkami, športovými potrebami.	
Príležitosti - prezentácia ŠKD prostredníctvom rôznych aktivít (aktualizácia webovej stránky školy, nástenky pri vstupe do školy), - využívanie netradičných foriem výchovy, - prezentácia jednotlivých aktivít vychovávateľiek v rámci projektovej práce.	Ohrozenia - návštevnosť iných záujmových krúžkov v okolitých zariadeniach.

1.7 Dlhodobé projekty

Medzi dlhodobé projekty ŠKD zaraďujeme pravidelné školské akcie a celoklubové aktivity vyplývajúce z akcií zaznamenaných v Pláne práce školy.

Krátkodobé projekty – celoklubové aktivity organizujeme podľa ročného plánu práce. Sú tu zaradené aj všetky štátne svetové a medzinárodné dni (napr. Svetový deň zdravia, Svetový deň mlieka ...). Dlhodobo sa zapájame do prípravy kultúrnych podujatí a vystúpení školy pre rodičov.

1.8 Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

ŠKD rozvíja jednotlivé kľúčové kompetencie detí viacerými stratégiami. Výber stratégie závisí od cieľa a konkrétnej kľúčovej kompetencie, ktorú chceme v činnosti rozvíjať. Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových aktivizujúcich metód a foriem práce, humanistickej výchovy (partnerský vzťah ku dieťaťu, humanistické hodnotenie dieťaťa), úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, spoluprácu s vyučujúcimi.

Medzi najčastejšie stratégie patria :

- neformálne vzdelávanie (participácia, spolupráca, záujmové vzdelávanie, príprava na aktívny život v otvorenej informačnej multikultúrnej spoločnosti)
- výchova zážitkom, hranie rolí (tolerancia, vzájomné porozumenie)
- brainstorming (skupinové riešenie problémov, rozvíjanie predstavivosti, fantázie)
- hry, súťaže (pohybové, tvorivé, didaktické, kooperačné)
- inovačné metódy - práca s knihou,
- projekty, prezentácie
- vychádzky
- tvorivé dielne

Program je naplňovaný formou pravidelnej činnosti (individuálna, kolektívna, skupinová práca), ponukou odpočinkových a spontánnych aktivít.

Metódy používané pri spontánnej, neriadenej činnosti:

- pozorovanie, získavanie skúseností prežívaním,
- experimentovanie,
- hra, individuálna práca,
- vlastná tvorba, aktivizujúce hry,
- práca vo dvojici, v skupine,
- samostatné a skupinové riešenie problémov, -hodnotenie, sebahodnotenie.

Metódy používané pri riadenej činnosti:

- rozprávanie, dramatizácia, vychádzka,
- vyhľadávanie informácií, riešenie problémových situácií,
- rozhovor, diskusia, komunikácia v kruhu,
- prezentácia výsledkov a ďalšie, tvorivé dielne,
- dialóg, monológ, ukážka vysvetľovanie, povzbudzovanie, burza nápadov.

Formy práce pri spontánnej činnosti:

- odpočinok, čítanie kníh a časopisov, počúvanie, sledovanie DVD
- tematické hry (domov, rodina, škola doprava...), -konštruktívne hry so stavebnicou, - stolné hry, skladanie obrázkov, -voľné kreslenie, dopĺňovačky.

Formy práce pri riadenej činnosti:

- vychádzky s pozorovaním,
- výstava, exkurzia, súťaže,
- technické práce s rôznymi druhmi materiálu,
- ručné práce s využitím rôznych výtvarných techník,
- besedy,
- práce s knihou,
- súťaživé hry, didaktické hry, -hudobne pohybové hry,
- športové hry.

Pri všetkých týchto aktivitách sú rešpektované požiadavky na voľný čas dieťaťa: požiadavka pedagogického ovplyvňovania voľného času, keď vychovávateľka navodzuje a motivuje činnosť a oceňuje výkony detí,

- požiadavka dobrovoľnosti, keď dieťa zapojí do jemu primeranej činnosti na základe vlastného záujmu a motivácie,
- požiadavka aktivity, kde je činnosť volená tak, aby v nich mohli byť úspešné všetky deti, aby sa čiastočne zúčastňovali na tvorbe a príprave činnosti, na ich realizácii aj hodnotení,

požiadavka citlivosti, ktorá závisí na prežívaní kladných emócií v priebehu aj po hodnotení ukončenej činnosti,

-požiadavka seberealizácie, lebo činnosťou dieťaťa objavuje svoje dobré stránky, ak je jeho snaha a výsledky jeho práce kladne hodnotené okolím.

1.9 Konkrétne kompetencie

Výchovou a vzdelávaním mimo vyučovania v nadväznosti na výchovno-vzdelávaciu činnosť školy primárneho vzdelávania umožňujeme individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho vedomostí, záujmov, základov spôsobilostí, zručností, postojov a hodnôt. Podporujeme vytváranie vzťahu k celoživotnému vzdelávaniu a k aktívnemu tráveniu voľného času. Posilňujeme jeho úctu k rodičom. Učíme ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu.

Kľúčové kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Dieťa ich rozvíja účasťou na záujmovej činnosti a účasťou na výchovno-vzdelávacích aktivitách. Kľúčové kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti a celkového výchovnovzdelávacieho procesu v ŠKD. Chápeme ich ako ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa v ŠKD. Dieťa ich má osvojené na úrovni zodpovedajúcej jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke pobytu v ŠKD.

Kompetencie, ktoré korešpondujú so ŠKVP:

Kompetencie učiť sa učiť:

- rieši nové, neznáme úlohy a situácie
- zúčastňuje sa vedomostných súťaží
- prejavuje záujem o nové informácie
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok

Komunikačné kompetencie:

- vyjadruje a komunikuje svoje myšlienky a osvojené poznatky
- obhajuje svoj názor
- dokáže primeraný čas sústredene načúvať a náležite reagovať • vypočuje opačný názor
- dokáže používať vybrané informačné a komunikačné technológie

Sociálne kompetencie:

- samostatne rieši jednoduché konflikty
- dokáže pomenovať svoje potreby a pocity
- presadzuje autonómiu a práva svojej osobnosti
- dokáže si uvedomiť potreby ostatných detí
- dokáže efektívne spolupracovať v skupine
- dokáže poskytnúť alebo privolať pomoc

- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov

Pracovné kompetencie:

- prejavuje samostatnosť pri vypracovaní domácich úloh
- plánuje a hodnotí svoju činnosť
- ovláda jednoduché manuálne zručnosti a samoobslužné činnosti potrebné pre praktický život
- rozvíja manuálne zručnosti
- dokončí začatú prácu

Občianske kompetencie:

- uvedomuje si svoje práva a povinnosti
- uvedomuje si potrebu rešpektovania práv a slobôd iných osôb
- uvedomuje si zodpovednosť za svoje správanie a konanie
- prejavuje úctu a rodičom a starším osobám
- pozná kultúrne pamätihodnosti okolia a regiónu
- rozlišuje kultúrne a nekultúrne správanie
- rešpektuje iné kultúry a zvyky
- prijíma kultúrne podnety
- je otvorený podieľať sa na kultúrnych podujatiach v skupine
- ovláda základy kultúrneho správania

Kompetencie k riešeniu problémov:

- rozpoznáva a chápe problém, premýšľa o jeho príčinách
- vie vyhľadávať informácie vhodné k riešeniu problémov,
- objavuje rôzne varianty riešenia
- samostatne riešiť problémy
- aplikuje riešenie problémov v podobných situáciách
- obhajuje svoje rozhodnutia
- overuje prakticky správnosť riešenia problémov

Pre úspešné a efektívne učenie, je podstatné prežívanie úspechu každého dieťa z vlastnej činnosti. Snažíme sa spoznať každé dieťa a podľa toho mu ponúknuť činnosť. Rešpektujeme základné pravidlo dieťaťa - prijať alebo odmietnuť, alebo si vybrať inú činnosť.

1.10 Výchovný plán a výchovné štandardy

Výchovný plán je vypracovaný pre všetky oddelenia na školský rok. Vychovávateľky realizujú výchovno-vzdelávaciu činnosť tak, aby sa v priebehu dňa striedala odpočinková činnosť, záujmová činnosť a príprava na vyučovanie. Činnosť sa realizuje podľa Rozvrhu týždennej činnosti a Harmonogramu dňa v ŠKD. Projektujú činnosť tak, aby uspokojili záujmy a rozvíjali schopnosti všetkých detí .

Výchovné štandardy Nadväzujú na vzdelávacie štandardy žiakov v škole. Obsahujú súbor požiadaviek na vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré majú deti získať, aby si mohli rozvíjať vedomosti, zručnosti a schopnosti získané na vzdelávaní v škole.

Delia sa na:

- *Obsahový štandard* určuje vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať,
- *Výkonový štandard* stanovujeme ním kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť dieťa na konci štvorročného pobytu v školskom klube detí.

2 Formy výchovy a vzdelávania

V školskom klube detí sa forma výchovy uskutočňuje ako denná. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD sa uskutočňuje v ranných a popoludňajších hodinách v čase mimo vyučovania, t. j. pred a po vyučovaní.

3 Výchovný jazyk

Výchovným jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

4 Tematické oblasti výchovy

Obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania reprezentujú tri piliere – personalizácia, inklúzia a subjektívna pohoda, ktoré sú obsiahnuté v tematických oblastiach výchovy.

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Zdravie a subjektívna pohoda
4. Spoločnosť a príroda
5. Kultúra a umenie

Výchovno-vzdelávacia činnosť v školských kluboch detí je vnútorne prepojená s obsahom a cieľmi základného vzdelávania.

Tematické oblasti výchovy sú kompatibilné so vzdelávacími oblasťami základného vzdelávania. V tematickej oblasti výchovy *Komunikácia a práca s informáciami* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – oblasť Jazyk a komunikácia a oblasť Matematika a práca s informáciami. Tematická oblasť výchovy *Sebarozvoj a svet práce* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Človek a svet práce.

Tematická oblasť výchovy *Zdravie a subjektívna pohoda* súvisí so vzdelávacou oblasťou Zdravie a pohyb.

V tematickej oblasti výchovy *Spoločnosť a príroda* sú integrované dve vzdelávacie oblasti – Človek a spoločnosť a Človek a príroda.

Tematická oblasť výchovy *Kultúra a umenie* je kompatibilná so vzdelávacou oblasťou Umenie a kultúra.

Ciele tematických oblastí výchovy sú prispôsobené požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí i trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, individualizácia a diferenciácia a i.).

V tematických oblastiach výchovy sú integrované všetky ciele základného vzdelávania, ktoré boli adaptované vo vzťahu k charakteru výchovy mimo vyučovania a špecifikám výchovnovzdelávacej činnosti v školskom klube detí v reálnej pedagogickej praxi. Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Nie sú uzavretým celkom, ale otvorenou obsahovou dimenziou výchovy mimo vyučovania, čo umožňuje ich aktualizáciu, inováciu a obohatenie v rámci výchovných programov školských zariadení. Napĺňaním cieľov tematických oblastí výchovy sa školské kluby detí plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom i interpersonálnom rozvoji detí a ich príprave na život.

Na úrovni plánovania obsahu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských kluboch detí sa odporúča vzájomné prelínanie a striedanie tematických oblastí výchovy. Tematické oblasti výchovy je možné implementovať v rámci všetkých druhov činností, s rešpektovaním zabezpečenia psychohygieny detí a ich oddychu v čase mimo vyučovania. V školskom klube detí sa realizujú oddychová a rekreačná činnosť, zájmová činnosť a príprava na vyučovanie.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy.

Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti.

Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detegovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií.

Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Osvojovať si schopnosti prezentačných zručností, diskutovať, obhajovať vlastné názory s využitím analytických zručností a kritického myslenia
2.	Vyjadrovať názory ústnou aj písomnou formou v súlade s komunikačnou situáciou, v rôznom komunikačnom prostredí.
3.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.
4.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.

5.	Používať kritické a analytické myslenie pri poznávaní nebezpečenstva internetu a online prostredia (dostupnosť informácií, strata súkromia, otvorenosť k ľuďom).
6.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
7.	Osvojovať si komunikačnú etiku.
8.	Využívať matematické myslenie a logické operácie v každodennom živote a štúdiu.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba.

Sebadôvera, sebazpoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam.

Manažment času (angl. time management), sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba.

Mäkké zručnosti (angl. soft skills) – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne sa rozhodovať, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba.
2.	Osvojovať si zručnosti riešiť konflikty, vyjadrovať svoje postoje a názory na primeranej úrovni empatie a asertivity.
3.	Zapájať sa úspešne do bežného života rozvíjaním zručností finančnej gramotnosti.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
6.	Aplikovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
7.	Nadobúdať pracovné zručnosti v rôznych oblastiach ľudskej činnosti.
8.	Byť zodpovedný za pracovné úlohy – dokončiť začatú prácu.

4.1.3 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby.

Postoje, názory.

Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako časť rastu, života.

Subjektívna pohoda (angl. wellbeing) ako schopnosť bytia bez strachu, úzkosti, nežít v obrane.

Pocit šťastia – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pocit spokojnosti – zmysel života.

Skutočný život a virtuálna realita.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Zdravie a subjektívna pohoda</i>
--	---

1.	Vykonávať činnosti zodpovedajúce svojmu osobnému potenciálu v oblasti pohybových aktivít, športu a telesnej výchovy.
2.	Dosahovať duševnú rovnováhu prostredníctvom kompenzácie duševného a fyzického zaťaženia školského vyučovania pohybovými aktivitami.
3.	Získať informácie o zdravom životnom štýle a uspokojiť svoje fyzické potreby (spánok, strava, pohyb, odpočinok) vo svojom dennom režime.
4.	Využívať svoje osobné záujmy na vlastnú sebarealizáciu a relaxáciu.
5.	Využívať svoj talent a nadanie na vyjadrovanie svojej životnej spokojnosti.
6.	Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
7.	Získať informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a vedieť poskytnúť prvú pomoc na veku primeranej úrovni. Poznať dôležité linky pomoci.
8.	Upevňovať hygienické zásady, návyky základných sebaobslužných činností, poznať kultúru stolovania a aplikáciu zásad slušného správania v praxi.
9.	Prejaviť prosociálne zručnosti pri sebapoznávaní, riešení emočných problémov, mať schopnosť zvládnuť vlastné pozitívne a negatívne emócie, riešiť kvalitu vzťahov s rodičmi, spolužiakmi, učiteľmi/vychovávateľmi.
10.	Získať správne návyky držania tela a mať kultivovaný pohybový prejav.
11.	Nadobudnúť odolnosť a zdravé sociálne návyky ako prevenciu pred rizikovým správaním.

4.1.4 Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva.

Sociálne znevýhodnené (vylúčené) skupiny.

Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita.

Trvalo udržateľný rozvoj.

Planéta Zem.

Vesmír.

Globálne problémy ľudstva.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda</i>
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Upevňovať vlastné poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.
3.	Diskutovať o mediálne aktívnych skupinách, ktoré spochybňujú demokratické hodnoty a propagujú extrémizmus v rôznych oblastiach (napr. youtuberi, influenceri propagujúci nežiadúce postoje a názory v rozpore s demokratickými hodnotami a spoločenskými normami).

4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich so spoločenskými alebo globálnymi výzvami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Rozvíjať abstraktné myslenie smerujúce k pochopeniu podstaty témy a aj experimentovanie a bádanie.
7.	Zapájať sa do výberu a realizácie dobrovoľníckych aktivít.

4.1.5 Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy Kultúrne dedičstva – tradície, zvyky, obyčaje.

Rozmanitosť a vplyv iných kultúr.

Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina.

Náboženstvá.

Národnostné menšiny.

Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické.

Sebavyjadrenie cez umenie.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy Kultúra a umenie</i>
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne kompetencie a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaní kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickéj činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Rozvíjať poznanie seba ako euroobčana v oblasti kultúry, využívať skúsenosti muzeálnej a galerijnej pedagogiky.

Vypracovala: Slávka Antolíková, riad. školy

Schválené na pedagogickej rade školy dňa 28.8.2024

Zuzana Bartková, vych. ŠKD

PhDr. Ivona Gáborová, učiteľka

Mgr. Hana Fapšová, učiteľka

Dominika Korenačková, vych. ŠKD

V Ostrove dňa 27.8.2024